

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

CABRINETTY.

Ab tot y haver brillat aquest nom en lo sigle del vapor, de l'electricitat y de la premsa, aquesta institució feynera é incansable que dia per dia, hora per hora, minut per minut s'aferrís a la ávida curiositat del públich, de segur que passarà 'l nom de Cabrinetty a las generacions futuras com lo de un dels héroes legendaris de las glorias catalanas.

Qui diu Cabrinetty, vol dir: valor fins a la temeritat; patriotisme fins al martiri; abnegació fins al heroisme. Cabrinetty es la figura que s' destaca d' entre-mitj de una lluyta implacable, lluyta fraticida de sanch y d' extermini, fecunda en sacrificis y també en cobardias, plena de incidents desgarradors y de epissodis que conmovien l' ànima.

Lo nom de Cabrinetty, fou durant algun temps lo terror dels fanàtics empenyats en fer donar una reculada a la nostra patria.

Militar de professió ell no encengué la foguera de la malehida discórdia. La patria que estava dessagràntse reclamava l' esforts de son brás y l' oferit: per apagar aquella hoguera, l' hi demanà la sanch de sas venas y la donà. Fou leal sempre a sos juraments, y portà 'l compliment de sos debers fins al sacrifici de l' existencia.

¿Qui ha olvidat aquells temps y aquest home?

Era una época d' efervescencia. Las ideas y 'ls interessos bullian barrejats, sense que hi hagués medis de fixar las primeras ni de depurar los últims.

Ab acendrat patriotisme, ab la aspiració noble, desinteressada y generosa dels uns, s' hi barrejava la cobardia de molts; y una cosa pitjor encare que la cobardia, la traició de molts altres.

Aquells feyan mal bé 'ls seus esforts, porque las malas herbas se xuclavan la bona sava dels arbres. Alguns dels qui més cridavan sostenian inteligencias ab los enemichs de la llibertat y del ordre: parlin sino 'ls qui, poch temps després, s' arrancavan la careta, mostrantse tals com eran.

Y mentres tant, amparadas per la indecisió dels que havian de obrar y no podian y favorecidas per las muchas inicuas dels traidors, las bandadas de sectaris de la causa del retrocés, se multiplicavan. campant, pels seus respectes, saquejant vilas populosas, comitent tota mena d' impropis, fusellant, cremant, incendiant y sembrant per tot arreu lo terror, la desolació y l' extermini.

Aquell temps era en que un home, fins llavors desconegut, en pochos dias se feya popular.

En menos de una senmana apareix devant de una petita columna, y s' bat y derrota tres vegadas seguidas a una temuda partida de facciosos.

Incansable en sos moviments y apurant tots los martiris y privacions de aquella guerra d' espardenya, caminant sempre, dormint malament, menjant pitjor, conduheix a la victoria a cada punt a soldats tocats del virus de l' indisciplina.

Si 'ls altres émulos del nostre guerrero se contentan ab vence y retirarse quan cau la nit, ell lluyta, ven y segueix als enemichs, dispersos per barranchs y montanyas, desafiando las inclemencias de la naturalesa, la fosquedat de la nit y l' escabrositat del terreno. Ell sab prou bé que la pacificació del pais no depén sols de las balas, sino també de las camas; no depén sols del valor durant lo combat, sino també de la paciencia y de la perseverancia.

A un enemich com aquell se 'l acaba a tiros .. y reventantlo de fatiga.

¿Qui no coneix l' anada de Cabrinetty a Puigcerdá? ¿Qui no s' recorda de aquella vila combatuda durant lants dias, apurant tots los medis de defensa, abandonada y sense esperansa de auxili, ab los camins cuberts de neu y ab los punts presos per endavant, per evitar l' arribada de reforços?

Y no obstant, allà arribà Cabrinetty, atravesant montanyas inacessibles y passos inverossimils, despenyant l' artilleria y conduhintla a pés de brassos, obrintse camí a través de la neu, y realisant una de

las hassanyas més brillants de la passada guerra, hassanya digna de l' epopeya.

¿Com podia realisar aquest miracle?

¡Ah! En los exércits lo valor y l' abnegació s' encomanan. En lo moment de la lluyta ell era 'l més arruixat: a l' hora dels sufriments ell era 'l més suferit.

Molts cops feya las marxas a péu per donar a tots l' exemple: son tracte era justicier y afable: sa paraula era seca y parca: sense fer fanfarras de valentia, ell era 'l més valent: sense queixarse fonia las carns y s' torrava: y sense extremar las cosas, havia sabut fanatisar als seu soldats.

Un escés de valor l' hi costà la vida. Alpens lo veje caure al davant dels seus valents.

Barcelona feu a son destrossat cadáver un conmovedor enterro. Molts ulls ploravan quan sobre un furgó d' artilleria eran conduhits los restos del héroe y del mártir tancats dintre de una endolada caixa; molts cors palpitavan cridant «venjansa».

Han passat set anys y 'l recort del héroe legendari es venerat y respectat encare, com al dia mateix de la seva desgracia.

L' invicta Puigcerdá s' disposa a honrar-se honrantlo degudament. Molt aviat l' estatua de Cabrinetty será per aquella ciutat l' expressió més pura de son agrahiment y de la seva propia gloria.

L' inspirat escultor Novas ha fet aquesta estatua, costejada per suscripció pública, demostrant ab ella la manera que té 'l geni de comprendre 'l geni. Lo Cabrinetty del llorjat escultor barceloní enclou las virtuts y 'l heroisme del guerrero, y 'l sentiment y l' admiració del poble catalá. Tot aixó es lo que sent l' ànima, al contemplar l' obra de 'n Novas.

¡Tant-de-bò, que siga aquesta l' última gloria que entregui a l' inspiració del artista y a la veneració del poble, la desoladora guerra fraticida!

J. ROCA Y ROCA.

À LA MEMORIA DE CABRINETTY.

Los homes que com tú donan la vida en aras de una idea noble y gran, no moren al besar la freda tomba: son nom, son esperit brilla radiant.

Lluytares ab fé ardida, com un héroe, sens temer los obstacles ni 'l perill: la patria t' demanava, era ta mare y tú erats, ans que tot, un honrat fill.

Avuy aquella mare, adolorida, ta llosa ve a regar ab los seus plors, cubrint ab lo seu vel ta altiva sombra, buscant un lenitiu en tos recorts.

Recordis que eterns seran, com sera eterna
la gloria que ton bras va conquistar:
llorers regats ab sanch y ab dolls de llágrimas,
se veuhen sempre frescos verdejar.

Los dias passarán; cauran mil idols
cedint al baf maléfich de la mort;
més tú no caurás may, gran Cabrinetty,
tú sempre regnarás en nostre cor.

C. GUMA.

¡A LA VIVO!... ¡A LA VIVO!

La volta del cel es blava com un ull de peix. La lluna, que sembla una tallada de rabaquet, macilenta y endormiscadora se'n va a fer nona deixant l'imens espai a son germa 'l sol.

Aquest, que no deu ser molt lluny, blanqueja la punta del mar anunciant per allà 'hont té de fer sa triunfal entrada.

La platja està plena de barcas pescadoras que com fantasmas se bellugan a impuls dels petons que 'ls fan las enjogassadas onas.

Cridant y movent gatzara compareixen los matiners pescadors. Amatents donan lo crit de *ja l'aigua!* y aquellias llanxas lleugeras com una sajeta enbesteixen la satinada planura del mar.

Remadas y gobernadas per forsuts briballs, van a estendre 'ls arts, mentres los que 's quedan en terra buscan coves y paneras per allotjar lo peix per abundant que siga.

Ja surt lo sol; ab sos encesos raigs, de grana dona una capa de rovell d'ou a aquell imens paviment; deixant molt endarrera al més hàbil daurador.

L'escampall de barcas que per dintre 'l mar se rebejan, ab sos velatjes blanchs, semblan un vol d'ocas que juguïn dintre de un estany. Mentrestant homes, donas y xicots, descalsos y arremangats començan a amarrar l'estrop al cap de la corda que las barcas han deixat amarrada en terra.

Tots tiran ab delit: al arribar prop de las onas, aquestas los remullen las camas y al enfonzarlas després per la sorra aixuta, aquesta 'ls hi posa unas hermosas polacras rossas. Al arribar al cap, ahont un capdella la corda, tornan de un a un a amarrarse a la que surt regalant de dintre de l'aigua; formant un llarch cùch de cent camas, que camina sempre sense moure's may del mateix puestu.

L'art ja s'acosta: l'ull viu dels pescaters que ja l'esperan llambrega 'ls suros que 'l sostenen. Al punt tots s'agafan a la corda y al crit de *jissat... jissat...* tira de garbí surt l'art inflat de peix, afluint xant aigua per tots cantons y algun peix dels que no entran a la mida.

Tots l'enrotllan y al descusirlo apareix com un doll d'argent viu aquell abigarrament de peixos de tota mena. Començan a omplir coves: tot hom hi ajuda, no hi falta algun carrabiner *pa ver si le dan algun estropéu, que se haya engançado con las mallas de la varra.*

Desseguida comensa la tria, a imitació del exèrcit quan fan la saca. La sardina que ve a ser la infanteria, es la que abunda més. No hi falta algun llús panarra que 's deixa embutxacar mitja tersa de sardineta a la gola, ni alguna cipia que li omplan la bossa de sorra perquè pesi més.

Al acabar la tria, los peixaters se posan sobre las espatillas aquells coixins de palla, que semblan motxillas, y 's carregan aquellias paneradas de plata derredida que tapan ab fullas de col perquè no enlluerni lo brill de la seva escata.

Arremangats fins al genoll, ab las espartenyas lligadas a la cintura a tall de cartutxera y ensenyant una pitrera negra y peluda com la barba d'un gitano, s'escampan per aquest carrers de Déu ruixant al infelís que té la desgracia de passar per la seva vora.

A salt de cà, 's deixan caure al Born ó bé a la Boqueria 'hont ab ansia 'ls esperan aquellias bocas de drach de pescateras, ansiosas de poder baladrejar, cosa tant predilecta del seu ofici.

Rojas com una còrpora, y dotadas de una forsa *Sanjonesca* (sobre tot, de pulmó) ajudan a descarregar a aquells Lassaros que entre la suhor y la mollena del peix, regalan aigua per tot arreu.

Ja han acabat la tasca y havent entregat lo peix a 'n ellas, cap a esmorzar, y després a matar lo dia fent lo set y mitj a la cantina de la platja.

Ellas tornan a remanar lo peix, posant lo més desfet al cul de la panera amagat pel que fa més bona cara.

Y no parlem d'allò de lligar los llusos, perquè 's mantinguin cargolats y pujan semblar vius fins al cap de una senmana, ni d'allò de pintarlos la ganya ab sanch de bon y altres mil sutilesas que tenen per moneda corrent.

Cridant com esperitadas, barallantse ab las raspas més atrevidas que 'ls hi remenan lo peix, y endossant

a las més bledas lo més atrotinat, arriba 'l mitj dia, y encare 'ls queda un gabadal de sardina que van a vendre a la tarde pels carrers, refrescantla a cada font que troban pel camí.

Y de vegadas surten encare l'endemà als crits de *ja la vivo!... ja la vivo!* del art que bellugat ab la ditjosa sardina més rebejada que la cara d'un carboner lo dia que 's muda.

VICTOR SOLER.

DE MORTS Y FERITS.....

Déu morts, vinticinch ferits,
soroll, moviment y crits;
subterrànis y presons,
tempestats y llamps y trons,
noys que buscan a sa mare,
noyas que no tenen pare,
revólvers, punyals, veneno,
algun nou *Guzmán el Bueno*,
gent que mort sense di un ay,

—¿Qué dimoni es eixa trama?—
—Aixó es l'argument d'un drama
d'en Josep Echegaray.

TORTAMOLLA.

UN COP D'ULL ALS TEATROS.

Novedats es l'únic teatro que 'ns ha ofert *novedats* dramáticas: los demés han anat piulant ab lo repertori conegut.

La companyia d'opereta després de *Perichole* ha posat *Girofle Girofla* que sens duple, dintre del genero bufo, es la millor producció del mestre Lecocq. Té un argument extravagant, pero ple de interes, molts xistes y una música facil, cadenciosa y agradable. En quan a l'execució, si no haguéssim vist la mateixa opereta executada per la companyia Friggerio y dirigida per en Lupi, hauria fet millor efecte. Hi ha que regoneixe una ventajeta en las primeras parts de la companyia francesa sobre l'italiana: y es que conta ab millors cantants; en cambi la companyia italiana executava las obras de una manera més acabada, porque tenia millors actors.

Després del *Girofle*, s'ha posat *La Grand Duchesse*, de la qual no puch parlar encare, anunciantse ademés *Les Cloches de Corneville*.

Del 18 al 19 del present més comensarà a treballar a Novedats la companyia italiana de la celebre Marini. Jo, que soch sempre admirador del geni, la estich esperant com candeletas, y desitjo que 'l públich de Barcelona 's fassa favor, ananthi.

Al Espanyol ompla cada nit un dels intermedis, M. Benedetti, home de unas tragaderas inverosímils, qu'executa un treball que ni veientlo 's compren ni pot esplicarse.

M. Benedetti es un fenómeno. Agafa una espasa: se la fica a la boca, y se l'enfonsa fins al puny: n'agafa dugas y fa lo mateix; n'agafa vuit y endintre sempre. Arma un fusell ab bayoneta y s'empassa la bayoneta y sosté 'l fusell en posició horizontal. Pren un mandoble, més llarch que 'l seu tronch y l'hi desapareix dintre del ventre. Demana una, dugas, tres espasas de altres tants militars y van endintre com si fossen melindros. Jo no hi vist res més portentós.

Acabada la maniobra, no se senten més que disputes.

—Hi ha trampa, diu un.

—¿Quina trampa vols que hi haja? respon un altre.

—¿No t'ha deixat examinar las armas?

—Tot lo que vulgas; pero aixó no pot ferse sino ab trampa.

—¿Concebeixes quina trampa pot haverhi?

—Ni ab trampa, ni sense trampa, diu un altre, aixó 's veu y no s'explica.

M. Benedetti es un home que 's guanya la vida menjant espasas; y se las menja cruas.

Un espectador deya:—Jo també ho faria; pero ab sabres de pasta.

Un altre exclamava:—Si jo fós un general tant gloriós com en Martínez Campos, llegaria a M. Benedetti perquè servis de vaina a la meua espasa: aixis no aniria carregat.

Un metje vá dirme!—No vull veure'l, perquè 'm faria patir.

—¿Es possible? Vosté acostumat a tallar brassos y camas y a fer destrosas sobre 'l cos del pobre malalt, ¿vosté patiria per veure tragar una espasa a un home?

—No: patiria al veure una cosa que no sabria com explicarmela.

Ab M. Benedetti no hi ha guerras, ni desafíos posibles.

Dos enemichs van per crubar l'espasa: ell no fa més

que agafarlas y empassarselas. Tots dos quedan desarmats.

De manera que aquest home, no sols es un artista, sino qu'és un simbol: lo simbol del nostre sigle devorador.—Las espasas, diu ell, ja no son bonas per combatre, sino por menjar. Menjant espasas també s'alcança gloria.

Al Circo eqüestre hi ha hagut un grapat de debuts, l'un darrera del altre.

Lo clown Boone que 's compon de dos personas, totas dugas saltadoras com llagostas.

L'amassona espanyola Dolores Hernandez, a la qual l'hi falta encare molta següretat, si bé es molt jove y ho anirà aprenent.

La familia Wheal, composta d'artistas eqüestres molt notables y de clowns molt distrets. Porta ademés quatre gossos sabís. Aquests no son de la familia. Hi ha entre ells un payasso. Ja 'u veuhen un payasso de la rassa caninal!

Hi guardat per l'últim lo debut del clown inglés Pete Sterling.

Sterling havia sigut un calígrafo molt notable que va tenir a Barcelona molts deixebles; pero l'Sterling del Circo eqüestre, la veritat, fa molt mala lletra, y ab un dia vá acabar.

Jo no hi vist res més tonto, ab ribets d'insolent: lo públich vá xiularlo, y l'empresa, victima de la seva bona fé y de una sorpresa, vá despedirlo punt en blanch.

Lo clown malaventurat parlava andalus y deya qu'era inglés.

Després vaig saber que 'l inglés no era ell, sino l'empresari que l'hi havia adelantat cent duros.

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Lo poeta D. Joan Nicassi Gallego tenia relacions ab una distinguida poetissa, que no anomenaré.

Un dia aquesta rebé una invitació per anar a un ball de Palacio y 's féu un magnífich traje.

—No hi vajas, l'hi digué Gallego.

—Es un compromís; respongué la poetissa: la reyna m'ha invitat y no puch desairar a la meua protectora.

—Si es aixis digué 'l poeta; jo t'enviaré 'l carruatje perquè t'hi acompanyi.

Y efectivament a l'hora del ball se presentá 'l carruatje a casa la poetissa qu'estava preparada y pujá en ell. Pero 'l cotxero en lloch de anar a Palacio sortí de Madrid seguint la carretera del Escorial. La dama treya 'l cap per la finestreta, cridava, y 'l cotxero imperturbable, carretera amunt. Aixó durá un' hora.

Per últim lo cotxe 's para, y Gallego sortí d'entre mitj de uns arbres obrint la portella y exclamant:

—Senyora, crech que a una poetissa com vos, l'hi agrada més que un ball d'etiqueta la contemplació de la naturalesa, al costat de la persona que de tot cor l'adora.

Lo poeta Hartzembusch es molt vell, com tothom sab, y usa un llenguatge molt atildat.

Un dia un amic allargantli la petaca vá dirli:

—Fumará un cigarret D. Joan?

—Gracias contestá 'l poeta somrient: encare no fumo.

Una frasse de Platon, lo gran filosof grech:

—Més m'estimo la mort que la presó y 'l desterro.

—Per quin motiu? l'hi preguntavan.

—Perque la mort no sé si es bona ó dolenta, y la presó y 'l desterro sé de cert que ho son.

Lo poeta inglés Pope vá dir un dia que uns seus amichs disputavan sobre un punt de política:

—Vaja no 'n treureu res de disputar: las opinions son com los rellotjes: no 'n trobareu dos que marxín iguals, y tothom per dir l'hora qu'es, se refereix al seu.

A N.....

SONET.

Tos negres ulls reflectan las guspiras
del foc que hi há dins ton cor; poch amagadas
las cendras remogudas y apagadas
de ton amor, coneixu quan m'oxiras.

En vá es que vulguis ocultar las iras
que t'causa ma passió, si las miradas
fredas, ¡ay! més que fredas, si, geladas
diuhen que lluny de tú, mon amor tiras.

Mes la sort ha volgut ¡oh sort avara!
que 'l demostrarte tú mudable y vana
t'estimes més, que t'estimava encara.

Ansios mon pobre cor amor demana,
al menys, de ta bonica doble cara:
puig no de la divina, de l'humana.

PAU PRESSECH.

ESQUELLOTS.

Sempre val alguna cosa 'lser amich del Sr. Fontredona.

En la sessió del dimars, contra vent y mareja, va aprobar-se al Ajuntament una proposició augmentant lo sou en 1.000 pessetas al Sr. Tort y Martorell.

Un dels arguments que va presentar en Fontredona va ser lo de que aquest oficial no tenia prou temps per consagrar-se al despaig de tots los assumptos. Lo Sr. Cabot va preguntar si ab 1.000 pessetas podria comprar-se dos caps, quatre camas ó quatre brassos.

Pero en fi, la proposició sortí aprobada.
Y are 'ls demès empleats podrán dir:—Nos han fet un tort.

Al carrer de 'n Giriti aquest dia vá descubrir-se una miua, que tenia la direcció de la botiga de un argenter.

Hi havia una màquina de taladrar, varias bruses y altres objectes sospitosos y procedia de un magatzem qu' estava desocupat, y 's comunicava ab la claveguera.

Sembla que s' han agotat las minas de California, y que are com are las buscan á l' Argenteria.

L' emperatris de Rusia, que fa poch temps ha mort, té en la seva vida una anècdota curiosa.

Un dia visitava un col·legi de noyas dirigit per una professora molt piadosa, que no feya més que inculcar á sas alumnes una instrucció estreta y religiosa.

Durant los exámens l' emperatris preguntá á una nena de 18 anys:

—Qu' es l' amor?

La nena baixá la vista ruborizada: y la professora observá que alló no s' ensenyava en son col·legi, y que tal volta ni siquiera l' alumna comprenia l' significat de la paraula amor.

—Féu molt mal, dignè l' emperatris: la vida de la dona no es res més que amor: primer l' amor als pares; després l' amor al espos y ultimament l' amor als fills.

A Huesca 'l fiscal d' imprenta vá denunciar lo *Diari* lo dia avants de publicarse.

Ay pobre Sr. Fiscal: si s' aficiona á menjar fruita qu' encare no siga madura, ja veurá, com l' hi farà mall!

Després de la huelga del gas ja estavam massa tranquils; ó sino que 'u diga l' ajuntament que ja busca la manera de que Barcelona torni á divertir-se.

Lo Concell d' Estat va decidir que no podian posarse contribucions ni impostos á las canals, aparadors, portas que donan á fora, etc., etc.

Y l' Ajuntament va dir: ¿No pot haverhi contribucions? Donchs jo n' hi posaré una.

Y ja tenen los botiguers y 'ls propietaris en doyna moventse contra aquest determini del Ajuntament.

Francament, jo crech que seria millor imposar una contribució sobre 'ls electors difunts que prenen part en unas eleccions.

Y com que no hi hauria medi de cobrarla, seria bo que la paguésin los regidors que surten elegits.

Y diuen que no hi ha diners á Barcelona! Y que l' industria está paralisada! Y que 'l comerç vá de capa cayguda! Y que no corra un quartol!

Donchs mirin: s' obra l' empréstit de Cuba, y Barcelona s' suscriu per 52 milions de duros.

52 milions!..

No hi ha quartos per fomentar la pública riquesa: no n' hi ha per las empresas industrials y mercantils; no n' hi ha per aquells assumptos que requereixen estudi y treball.

Pero per fer un bon negoci, sense mal-de-caps, sobre 'ls pellingots de la pobra Espanya, per aixó no 'n faltan; per aixó s' troban á Barcelona 52 milions de duros!

Un empleat castellá deya:—*Hay dinero.*

Y un que no 's fia d' empréstits perque viu molt escamat, treya la H, y exclamava:—*¡Ay dinero!*

Un drama que ha ocorregut en una ciutat del imperi austriach

Una familia tenia un fill á América. Van passar anys sense saberne res, y per últim van donarlo per mort.

Un dia arriba un senyor: era l' americá. Se dona á coneixe als seus germans, y aquests l' abressan. Duya diners.

—Y la mare? pregunta. ¿Ha mort?

—No, l' hi responen. Ha llogat un hostal á tal poble y allá viu guanyantse la vida.

—Si m' hi declaro de repent, diu ell, tindrà una sorpresa massa forta. Millor es que me n' hi vaja y de mica en mica m' hi daré á coneixe.

Y l' fill, arribat de América, se 'n vá á l' hostal. Sa mare no l' coneix; y ell, avants de anarse'n al lliit l' hi entrega 30.000 duros perque 'ls hi guardi.

Lo dimoni tentador comensa á mortificar á aquella dona, la qual veyentse á las mans una fortuna tant considerable medita un plan terrible. A mitja nit se 'n vá al quarto del foraster, lo troba adormit, y l' assesa.

Dos ó tres dias després los altres seus fills van á l' hostal, y preguntan pel seu germá.

—¿Com lo vostre germá?.. diu la mare.

—Si, aquell foraster que va venir l' altre dia...

L' hostalera s' torna groga, y per últim confessa l' seu crim.

—Miserable de mi! exclama: he mort al meu fill: que 'm matin, jo ja no puch viure....

Y desesperada, aná á entregarse á la justicia.

Per acabar:

Un senyor entra á una Iglesia acompanyat de un gos.

Lo sagristá l' detura, dihentli:—Dispensi, 'ls gossos no poden entrar á l' iglesia.

—Ja veurá, diu lo senyor: lo gos y jo aném á la capella de Sant Roeh.

Y l' sagristá arronsant las espatllas los deixá passar.

QUENTOS.

Un vellot que porta perruca s' burlava un dia de un company que té l' cap pelat com un meló.

—Bueno, lo que tu vulgas: jo no tinc cabells, conformes.... pero al menos son tots meus.

Un comprador de billets de la Rifa Nacional un dia avants de procedirse al sorteig de Nadal, deya ajenoit davant de un Sant Cristó:

—Senyor, feume treure la grossa, y juro cedir als pobres la meytat del premi.... Y si no tinguí confiança ab mi, encarregueu-vos vos mateix de dar aquesta meytat als pobres y entregueume la part que 'm toqui.

Un amo que deya moltes mentidas, vá regalar una camisa al seu criat, ab la condició de que aquest digués que si á totes las sevas exageracions.

Y efectivament, l' amo contava las cosas més estupendas, trayent sempre al criat per testimoni, que exclamava invariablement:

—Aixó si qu' es ben cert; jo hi era.

Pero un dia la que vá dir era tant grossa, que l' criat exclamá:

—Vaja, aixó ja es massa... Avuy mateix l' hi torno la camisa.

Dos tipcs fan càlculs sobre la manera com se gastarian los diners, per fer més l' espléndit, si fossen rics.

—Jo deya l' un; al hivern, á l' estufa per compte de llenya hi tiraria violins.

—Donchs jo, responia l' altre, tot l' any, tindría set ó vuit caballs, y per compte de palla 'ls donaria barrets de *jipi-japa*.

Tothom se recorda del pobre Mossen Será. Brut, greixós, ab la sotana verda, anava pel mon, sent la broma de la quitxalla y de la gent granada.

Un dia l' bisbe vá cridar-lo clavantli una reprimenda perque anava tant brut.

—Vosté, vá dirli, es lo desdoro de la classe.

Mossen Será escoltava la filipica ab lo cap baix. Quan vá ser fora, un que l' coneixia molt y qu' estava enterat de l' entrevista, vá preguntarli.

—¿Què l' hi ha dit lo bisbe, mossen Vallhonesta?

—Si vol que l' hi diga la veritat no li hi entès de res: figuri s' que m' ha dit que jo era el dos d' oros de la classe.

Un senyor en un cassino, jugant al tresillo:

—Mare de Déu que tonto que soch.

Lo seu company que per mor' d' una mala jugada del primer, veu que l' que anava treu una posta:

—Es molta veritat.

—¿Cóm s' entent! Aixó que diu vosté es una imperfinencia.

—¿No 'u ha confessat vosté mateix?

—Es que jo 'u deya sense pensarho.

—Donchs vaja, jo 'u pensava sense dirho.

—La pobresa es un gran bè, deya un capellá.

—«Déu meu, Déu meu, esclamava un devot alsant los ulls al cel: jo no vull bèn en aquesta vida: libréu-me de la pobresa.»

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Ay Dos-prima, si sabias
la dos-quarta que á mí 'm passa!
No puch sortir per 'ná á cassal
després se m' han mort dos tias,
y á més la dona ja s' troba
á punt de prima-tercera,
y no cassant no tinc roba,
ni á casa un tros de primera.

CAMPANER.

II.

—Dos-hu. —Que hu-tres, hu doble?
—Donchs que no mous la total?
—Are al acabar la feyna
á la prima m' hi fet mal

PESIGOLLAS.

MUDANSA.

Diu per la tot, la total
—Fá mala tot mon xicot
y l' hi daré aygua de tot
si es que 'l cap l' hi fá molt mal.

BLEDAS, COL Y FLOR Y C.^a

QUINT DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment digan: 1.ª ratlla, un animal; 2.ª població catalana; 3.ª un emperador roma; 4.ª una altra vila catalana, y 5.ª producció, objecte de una industria.

B. C. y F. y C.^a

CONVERSA.

—Mi senyor ¿vol que l' hi porti?

—¿Qué?

—La maleta y l' bastó, l' paraygua y l' gos d' aygua...

—No; ja m' ho portará la...

—¿Quí?

—Ja ho hém dit entre tú y jo.

SANCHEZ FIGUERENCH.

COMBINACIÓ NUMERICA.

Sustituir los pichs ab números que sumats vertical, horizontal y diagonalment dongan un resultat de 27.

B. C. y F. y C.^a

GEROGLIFICH.

X X X X
F A
N X L

JOAN HOMS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Er-ró-ne-o.*
2. IDEM 2.ª—*Gras-sa.*
3. MUDANSA.—*Nou, pou, bou, sou.*
4. LOGOGRIFO NUMERIC.—*Ca-mi-la.*
5. DIALECT.—*Gramática castellana.*
6. QUADRAT NUMERIC.—

3	4	5	1	2
5	1	2	3	4
2	3	4	5	1
4	5	1	2	3
1	2	3	4	5
7. CONVERSA.—*Sabaté.*
8. GEROGLIFICH.—*Qui no te pá moltes se 'n pensa.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

RECORT ETERN À CABRINETTY ; 9 Juriol de 1873 !

Monument en marmol que s' erigirá en
Puigcerdá lo próxim Setembre.

Frontis de la casa Andalet d' Alpens, carrer del Graell, n.º 9, ahont
fou ferit Cabrinetty, que morí en lo mateix portal.